

Monitoring mikroplastike Mure i Drave

Monitoring the Microplastics Of Mura and Drava

Ivano Rodek, Andrija Đurčević, Fran Šparavec, Lana Puškadija, Anja Fadiga, Vanesa Bubek

Denis Horvat, Kristina Trstenjak Šifković, Marija Krajnik

Srednja škola Čakovec,

Medicinska škola Varaždin

Sažetak

Plastika iz dana u dan postaje sve veći globalni problem pa tako svjedočimo sve većoj prisutnosti mikroplastike u vodenim ekosustavima. Kako bismo istražili taj problem odlučili smo istražiti ima li mikroplastike u našim zavičajnim rijekama. Postavili smo pitanja ima li mikroplastike u rijekama Muri i Dravi te ako ima, koliko? Naša pretpostavka je bila kako obje rijeke sadrže mikroplastiku, ali da će u rijeci Dravi biti veća količina. Za provjeru hipoteze koristili smo novi GLOBE protokol za monitoring mikroplastike. Prikupili smo ukupno 8 uzoraka, 4 uzorka iz rijeke Mure i 4 iz rijeke Drave, na različitim postajama. Obradu uzoraka proveli smo u laboratoriju Medicinske škole Varaždin. Čestice mikroplastike pronašli smo u obje rijeke, a veću prosječnu količinu čestica je imala rijeka Mura, što smo povezali s razvijenom tekstilnom industrijom Murskog Središća, ispuštanjem kanalizacije okolnih naselja u rijeku te mnogim i velikim ilegalnim odlagalištima otpada diljem obala rijeke Mure.

Summary

Day by day plastic is becoming great global problem. We are witnessing greater amounts of microplastic present in the aquatic ecosystems. To investigate this issue, we conducted research on two of our local rivers. We addressed the following questions - is there any microplastic in the rivers Mura and Drava, and if there is, how much? Our assumption was that both rivers contain microplastics but that the river Drava contains a considerably higher quantities. As our scientific method we used the new GLOBE microplastics protocol. We collected a total of 8 samples, 4 samples from the Mura River and 4 from the Drava River, at different stations. To process the samples, we used the laboratory of Medical school Varaždin. Particles of microplastic were found in both rivers, but river Mura was the one containing more microplastics. We associated the higher amount of microplastic particles in the Mura River with the developed textile industry in Mursko Središće, drainage of sewers of nearby settlements directly into the river and many illegal landfills on the banks of the Mura River.

Uvod

Voda diljem planeta postaje „toksična juha“ prepuna mikroplastike [1]. Predmeti od plastike ušli su u sve aspekte ljudskog života te gotovo ne postoji predmet koji ne sadrži plastiku barem u tragovima. U našoj okolini možemo pronaći plastične čestice različitih veličina, stoga se plastika dijeli na makroplastiku (čestice dimenzija većih od 2,5 cm), mezoplastiku (čestica dimenzija između 2,5 cm i 5 mm), mikroplastiku (čestice dimenzija od 1 do 5 mm) i nanoplastiku (čestice dimenzije 1 do 1000 nm) [2]. Plastika sve češće zamjenjuje druge materijale zbog svojih povoljnih svojstva. Zbog neodrživog načina gospodarenja plastičnim otpadom te zbog nepotpune razgradnje, plastika se nakuplja u morskom kao i u kopnenim te slatkovodnim ekosustavima u obliku krupnog plastičnog otpada te se djelovanjem različitih abiotičkih čimbenika stvara mikroplastika. Mikroplastika u vodenim ekosustavima ima štetan utjecaj na živi svijet, ulazi u probavni sustav morskih organizama, a toksični spojevi, koje na sebe privlači, nakupljaju se i prenose kroz hranidbene lance te s vremenom dolaze do čovjeka. Istraživanja su pokazala proporcionalan porast mikroplastike s gustoćom naseljenosti određenog područja [3].

Mikroplastika predstavlja veliki problem, kako za ljude tako i za ostali živi svijet, te nas je zanimalo ima li mikroplastike u rijekama koje teku našim zavičajem, Muri i Dravi.

Drava je rijeka koju krase iznimna bioraznolikost unatoč tome što je diljem toka rijeke izgrađeno više od 50 hidroelektrana od kojih se dvije nalaze u Međimurju. Duga je 707 km i jedna je od najčuvenijih nizinskih rijeka u Europi. Uz Dravu se naseljavaju brojne životinjske vrste, mnoge ptice grade gnijezda, a u naplavnim šumama dom imaju jeleni, srne i divlje svinje [4]. Drava je jedina rijeka snježnog režima koja je godišnje zaleđena u prosjeku od 15 do 35 dana. Najviši vodostaj ima tijekom ljetnih mjeseci, a najniži tijekom zimskih. Širina korita je od 170 m do 370 m, a dubina do 7 m. Prosječan je protok vode na ušću 620 m³/s. Prema kategoriji ekološkog stanja voda, pripada rijekama s dobrim ekološkim stanjem. Iznimka su dijelovi toka u blizini velikih naselja, gdje je zabilježeno umjereno ekološko stanje voda [4].

Mura je lijevi pritok Drave, ulijeva se u Dravu kod Legrada. Njezina dužina je 438 km [5]. Mura je jedna od rijetkih rijeka koja ima svoj prirodni tok, poznata je po mnoštvu vodenica i „brodova na Muri“ koji su služili našim precima koji su se bavili poljodjelstvom. Mura je rijeka snježno-kišnog režima, djelomice je regulirana [5].

Istraživačko pitanje i hipoteze

Jesu li prisutne čestice mikroplastike u rijekama Muri i Dravi?

U kojoj rijeci je veća količina mikroplastike?

Pretpostavljamo da je u obje rijeke prisutna mikroplastika. Pretpostavljamo da rijeka Drava ima značajno veću količinu mikroplastike u odnosu na Muru, jer u prosjeku prolazi kroz mjesta i gradove veće veličine i gustoće naseljenosti te je stoga prisutniji veći antropogeni utjecaj.

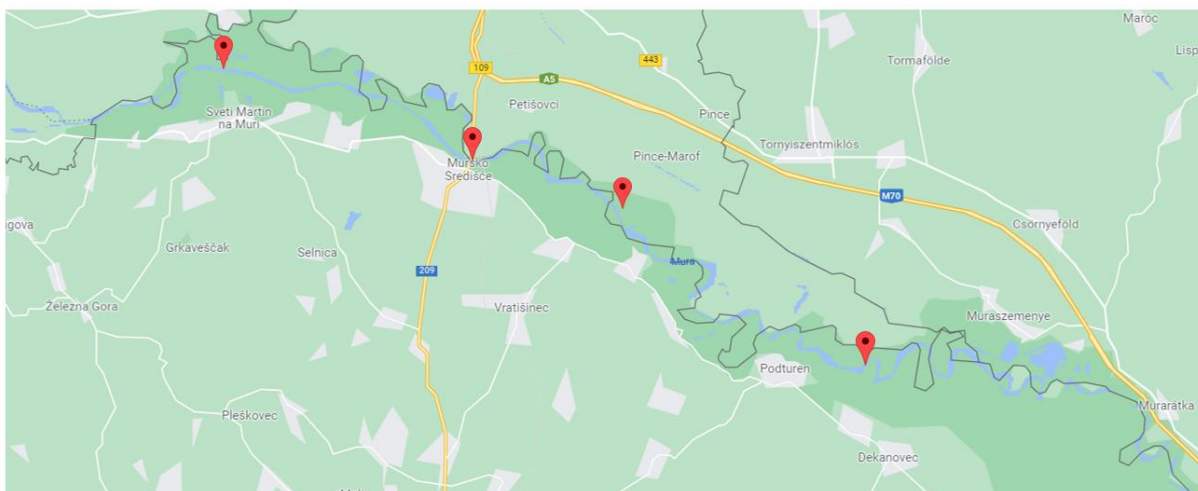
Metode istraživanja

Za prikupljanje uzoraka vode za analizu mikroplastike te samu analizu uzoraka koristili smo protokole predložene u projektu „*Microplastics monitoring protocol in surface waters*“ koji provode GLOBE Italija i Deakin sveučilište iz Australije [6]. U svrhu monitoringa mikroplastike, prikupljali smo uzorke vode na osam postaja duž toka rijeke Mure i Drave (Tablica 1, Slike 1 i 2). Uzorke smo prikupljali 8. prosinca 2021. godine na rijeci Muri te 7. prosinca (Zamlaka) i 8. prosinca 2021. na rijeci Dravi. Na svakoj rijeci uzorke smo uzeli na četiri postaje (Tablica 1, Slike 1 i 2).

Tablica 1. Koordinate postaja uzorkovanja vode na rijekama Muri i Dravi

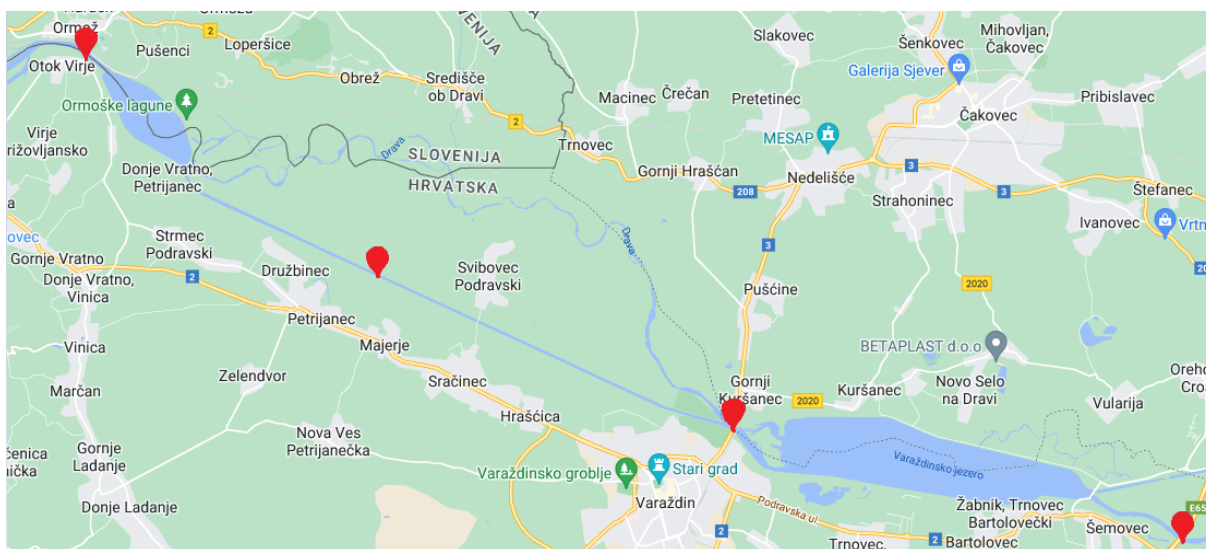
Table 1. Coordinates of sampling locations of water on rivers Mura and Drava

NAZIV POSTAJE	KOORDINATE
MURA	
Sveti Martin na Muri	46.53159 N, 16.379085 E
Mursko Središće	46.514704 N, 16.438741E
Križovec	46.492834 N,16.502242 E
Novakovec	46.467059 N, 16.583026 E
DRAVA	
Otok Virje	46.40222 N, 16.15422 E
Petrijanec	46.35469 N, 16.24587 E
Drava (Most bana Josipa Jelačića)	46.32165 N, 16.35776 E
Zamlaka	46.29732 N, 16.49938 E

Slika 1. Postaje uzorkovanja na rijeci Muri (<https://www.google.com/maps>)

Figure 1. Sampling locations on the Mura River (<https://www.google.com/maps>)

Slika 2. Postaje uzorkovanja na rijeci Dravi (<https://www.google.com/maps>)

Figure 2. Sampling locations on the Mura River (<https://www.google.com/maps>)

Uzorkovanje smo proveli prema zadanom protokolu za uzorkovanje mikroplastike [6]. Na svakoj postaji, uzet je uzorak od 1,5 L pomoću teleskopske drške i nosača za bocu vode na udaljenosti 3 m od obale te je uzorkovan sloj vode na dubini od 10 cm ispod površine. Prilikom uzorkovanja, odredili smo osnovne fizikalno-kemijske parametre vode: temperaturu, koncentraciju otopljenog kisika, koncentraciju nitrata i nitrita, alkalitet, pH-vrijednost, električnu provodljivost te prozornost vode. Fizikalno-kemijske parametre određivali smo prema GLOBE protokolima za vodu [7]. Nakon uzorkovanja, uzorci su bili pohranjeni u ledenici do provođenja vakuum-filtracije. Filtracija je provedena u laboratoriju Medicinske škole Varaždin, gdje smo pomoću Büchnerova lijevka, vakuum sisaljke te filter papira (veličina pora 0,45 μm) filtrirali uzorke vode. Nakon filtracije, uzorke smo analizirali pomoću svjetlosnog i digitalnog mikroskopa te pomoću determinacijskog ključa za mikroplastiku određivali konkretnu vrstu mikroplastike.

Prikaz i analiza podataka

Tijekom uzimanja uzoraka na promatranim postajama napravili smo analizu fizikalno-kemijskih parametara vode (Tablica 2).

Tablica 2. Fizikalno-kemijski parametri vode rijeke Mure i Drave na različitim postajama
Table 2. Physico-chemical parameters of water for rivers Mura and Drava on different locations

Postaja	Temperatura (°C)	pH	Prozirnost (cm)	Alkalitet (mg/L)	Nitrati (mg/L)	Nitriti (mg/L)	El. provodljivost (µS/cm)	Kisik (mg/L)
MURA								
Sveti Martin na Muri	4	6	33,5	225	3	0,5	454	7,8
Mursko Središće	3	6	36	237	3	0,2	446	6,8
Križovec	3	7	29	168	3	0,2	453	8,2
Novakovec	3	7	42	180	3	0,2	447	9,2
DRAVA								
Otok Virje	8	6	46	410	2	0,01	148	11
Petrijanec	8	6	33,5	350	2	0	219	10
Drava (Most bana Josipa Jelačića)	4,5	6,5	34	140	2	0,01	175	9
Zamlaka	6	6,55	47	220	2	0	239	9

U rijeci Muri najviša temperatura (4 °C) je zabilježena na postaji u Svetom Martinu na Muri. Vrijednosti pH vode na postajama rijeke Mure kretale su se od minimalno 6 do maksimalno 7. Vrijednosti otopljenog kisika kretale su se od minimalno 6,8 mg/L do maksimalno 9,2 mg/L. Prozirnosti vode na postajama bila je od minimalno 29 cm do maksimalno 42 cm. Vrijednosti alkaliteta kretale su se od minimalno 168 mg/L do maksimalno 237 mg/L. Na svim postajama ista je koncentracija nitrata (3 mg/L). Koncentracija nitrita kretala se od minimalno 0,2 mg/L do maksimalno 0,5 mg/L. Vrijednosti električne provodljivosti kretale su se od minimalno 446 µS/cm do maksimalno 454 µS/cm.

U rijeci Dravi najviša temperatura vode (8 °C) zabilježena je na lokacijama Otok Virje i Petrijanec. Vrijednosti pH vode na postajama rijeke Drave kretale su se od minimalno 6 do maksimalno 6,5. Vrijednosti otopljenog kisika kretale su se od minimalno 9 mg/L do maksimalno 11,0 mg/L. Prozirnosti vode na postajama bila je od minimalno 35,5 cm do maksimalno 47 cm. Vrijednosti alkaliteta kretale su se od minimalno 140 mg/L do maksimalno 410 mg/L. Na svim postajama ista je koncentracija nitrata (2 mg/L). Koncentracija nitrita kretala se od minimalno 0 mg/L do maksimalno 0,1 mg/L. Vrijednosti električne provodljivosti kretale su se od minimalno 175 µS/cm do maksimalno 239 µS/cm.

Mikroskopskom analizom uzoraka na svim lokacijama smo utvrdili prisutnost mikroplastike (Slika 3).

Slika 3. Mikroskopska analiza mikroplastike iz rijeke Mure
Figure 3. Microscopic analysis of microplastics of samples from the Mura

U rijeci Muri pronađeno je najviše mikroplastike i to vlakna umjetnog podrijetla na lokacijama Novakovec i Križovec, a najmanje na lokaciji Sveti Martin na Muri (Tablica 3).

U rijeci Dravi na lokacijama Otok Virje i Zamlaka dominira mikroplastika celulozno tekstilnog podrijetla, dok na lokacijama Petrijanec i kod Mosta bana Josipa Jelačića dominiraju vlakna umjetnog podrijetla. Na ni jednoj lokaciji na rijeci Dravi nismo pronašli vlakna životinjskog podrijetla (Tablica 4)

Na pojedinim lokacijama možemo primijetiti veće koncentracije mikroplastike. Najveći broj čestica mikroplastike nađen je na lokaciji Otok Virje (Drava) gdje je u uzorku pronađeno 39 čestica (Tablica 4). Slijede lokacije Novakovec i Križovec (Mura) s 31 česticom mikroplastike (Tablica 3). S druge strane, najmanji broj čestica mikroplastike nađen je u Dravi kod lokacije Most bana Josipa Jelačića s 11 čestica (Tablica 4). Slijedi Petrijanec (Drava) s pronađenih 12 čestica

Tablica 3. Vrsta i količina mikroplastike iz uzoraka vode (1,5 L) rijeke Mure
Table 3. Type and quantity of microplastics from Mura river water samples (1,5 L)

Lokacija	Vrsta	Oblik	Boja	Površina	Broj	Ukupno
Mursko Središće	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	crna	sjajno	3	20
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	plava	gruba/rupičasta	4	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crvena	gruba/rupičasta	2	
	Vlakno životinjskog podrijetla	filament	crvena	gruba/rupičasta	3	
	Vlakno životinjskog podrijetla	filament	prozirno	gruba/rupičasta	4	
	Plastični dio	pločica	crveno	sjajno	1	
	Nepoznato		crno		3	

Križovec	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	crveno	sjajno	1	31
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	crno	sjajno	5	
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	sivo	sjajno	2	
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	ljubičasto	sjajno	3	
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	plavo	sjajno	1	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crno	sjajno	6	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	plavo	sjajno	3	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	ružičasto	sjajno	1	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	prozirno	sjajno	4	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	zeleno	sjajno	1	
	Nepoznato	plosnatno	prozirno	grubo/rupičasto	2	
	Nepoznato	pločica	narančasto	grubo/rupičasto	1	
	Nepoznato	okruglo	crno	grubo/rupičasto	1	
Novakovec	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	crno	sjajno	19	31
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	plavo	sjajno	1	
	Vlakno umjetnog podrijetla	filament	crveno	sjajno	1	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crna	sjajno	3	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	sivo	grubo/rupičasto	2	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crveno	grubo/rupičasto	2	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	zeleno	sjajno	1	
	Vlakna životinjskog podrijetla	filament	zeleno	sjajno	1	
	Vlakno životinjskog podrijetla	filament	crno	sjajno	1	
Sveti Martin na Muri	Vlakna umjetnog podrijetla	filamet	crno	grubo/rupičasto	2	16
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	crno	sjajno	4	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	sivo	sjajno	2	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crno	sjajno	3	

	Celulozno tekstilno vlakno	filament	sivo	sjajno	5	
Ukupno						98

Tablica 4. Vrsta i količina mikroplastike iz uzoraka vode (1,5 L) rijeke Drave
Table 4. Type and quantity of microplastics from Drava river water samples (1,5 L)

Lokacija	Vrsta	Oblik	Boja	Površina	Broj	Ukupno
Otok Virje	Celulozno tekstilno vlakno	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	15	39
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	plavo	grubo/rupičasto	7	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	sivo	grubo/rupičasto	10	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crveno	grubo/rupičasto	1	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crno	grubo/rupičasto	4	
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	zeleno	grubo/rupičasto	1	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	zeleno	grubo/rupičasto	1	
Petrijanec	Celulozno tekstilno vlakno	filament	bijelo	grubo/rupičasto	1	12
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	5	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	plavo	grubo/rupičasto	3	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	crno	grubo/rupičasto	3	
Drava (Most bana Josipa Jelačića)	Celulozno tekstilno vlakno	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	1	11
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	5	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	crveno	grubo/rupičasto	1	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	crno	grubo/rupičasto	4	
Zamlaka	Celulozno tekstilno vlakno	filament	crno	grubo/rupičasto	1	14
	Celulozno tekstilno vlakno	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	9	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	ljubičasto	grubo/rupičasto	2	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	rozo	grubo/rupičasto	1	
	Vlakna umjetnog podrijetla	filament	crveno	grubo/rupičasto	1	
Ukupno						76

Rasprava i zaključci

Ovim istraživanjem smo potvrdili hipotezu da su u obje rijeke prisutne čestice mikroplastike. Da je mikroplastika prisutna u rijeci Dravi potvrđuju i rezultati učeničkih istraživanja mikroplastike rijeka Slovenije u sklopu projekta „Pirati plastike-dajmo Europa“ [8]. U tom projektu ispitani su uzorci vode iz 32 rijeke te je u 75 % ispitanih uzoraka pronađena plastika i mikroplastika, a Drava je jedna od rijeka u čijim su uzorcima pronađeni dijelovi mikroplastike [8]. U Hrvatskoj ne postoji velik broj istraživanja mikroplastike u slatkovodnim ekosustavima, a prema dosadašnjim istraživanjima koncentracije mikroplastike u površinskim vodama variraju od 8 do 100 čestica u litri vode [9], što je u skladu i s našim rezultatima

Nismo potvrdili hipotezu da je u rijeci Dravi prisutan veći broj čestica mikroplastike u odnosu na rijeku Muru, već je veći broj čestica mikroplastike pronađen u rijeci Muri. Na svim postajama na rijeci Muri pronađen je znatan broj mikroplastike tipa vlakana celuložno-tekstilnog podrijetla, što bi mogla biti posljedica velikog broja ilegalnih odlagališta stare odjeće i ostalog otpada u i pored rijeke Mure. Jedan od razloga zagađenja mikroplastikom, pogotovo na lokaciji Mursko Središće, možemo pripisati razvijenoj tekstilnoj industriji grada Murskog Središća. Na lokaciji Otok Virje zamijetili smo najveću količinu čestica mikroplastike, što možemo direktno povezati s industrijskim gradom Ormožom, koji se nalazi na slovenskoj strani obale rijeke Drave. Na obje rijeke pronađena je veća količina mikroplastike kod urbaniziranih područja. Smatramo da je to povezano i s kanalizacijom gušće naseljenih područja, koja se ulijeva u rijeke Muru i Dravu.

Prema prikupljenim podacima, potvrdili smo da obje rijeke sadrže mikroplastiku, ali da bi dobili jasniju sliku o količini i vrsti mikroplastike u našim rijekama, potrebno je više puta uzrokovati, tako da planiramo nastaviti naše istraživanje i u narednim godinama.

Literatura

- [1] Attenborough D. (2017) We have turned our oceans into a toxic soup. <https://www.stuff.co.nz/entertainment/tv-radio/99572985/david-attenborough-we-have-turned-our-oceans-into-a-toxic-soup#:~:text=%22With%20industrial%20chemicals%20which%20have,to%20care%20for%20our%20planet>, pristupljeno: 18.1.2022.
- [2] Radovan A. (2019) Mikroplastika-nevidljiva prijetnja zdravlju i okolišu, Diplomski rad, Geotehnički fakultet, Varaždin. <https://zir.nsk.hr/islandora/object/gfv%3A398>, pristupljeno: 18.1.2022.
- [3] Kovačić, L. (2019) Utjecaj mikroplastike na živi svijet, Završni rad, Međimursko veleučilište u Čakovcu, Čakovec. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:110:839603>, pristupljeno: 23.2.2022.
- [4] Drava. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=16202>, pristupljeno: 18.1.2022.
- [5] Mura, Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=42462>, pristupljeno: 25.1.2022.
- [6] Sutti, A., 2021. Microplastics monitoring protocol in surface waters. Pristupljeno: 15.04.2022.

[7] GLOBE protokol za hidrosferu. <http://globe.hr/upute-za-provedbu/>, pristupljeno: 18.1.2022.

[8] Pirati plastike-dajmo Evropa. <https://ebm.si/glavna/web/prispevki/slovenski-otroci-in-znanstveniki-razkrivajo-tri-cetrnine-vzorcev-iz-slovenskih-rek-je/> , pristupljeno: 24.3.2022.

[9] Cvetnić M., Markić M., Ukić Š., Bolanča T. (2020) Mikroplastika u vodi, Hrvatska vodoprivreda, 230: 69-73.
https://www.voda.hr/sites/default/files/casopis/hr_vodoprivreda_230_scr.pdf, pristupljeno: 24.3.2022.